

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

Х а н ы а т
1931 сүл алтынны
ыйтан тахса)

№ 33(5389)

1980 сүл. Кулун тутар 15 күнэ
СУБУОТА

Сыаната
2 харчы

А К Т И В Ы Т У М Э Н, маассаба тирэбирэн

Р. Р. БУРНАШЕВ, райсовет исполкомун председателэ

1980 сүл олунуу 24 күнүгэр РСФСР, Саха АССР Верховнай Советтарыгар уонна олохтоох Советтарга быыбардар биһиги оройуонмутугар үрдүк политический уонна үлэ өрө көтөрүлүү быһымыгар найгытыгар атаарылыннылар. Быыбардар түмүктөрүнөн РСФСР Верховнай Советыгар 1, Саха АССР Верховнай Советыгар 4, оройуоннаабы Советка 50, сельсоветтарга 335 норуот чулууттан чулуу иредетанителлөрө депутаттынан талыллылар.

Быылгы быыбардарга оройуон Советыгар 25 (депутаттар аңардара), сельской Советтарга 154 (депутаттар 43,2 бырыһыаннара) сана талыллылар. Оройуон Советын депутаттарын 60,2 бырыһыана, сельсоветтар депутаттарын 68,9 бырыһыана элбөхөйдөр, 48—49 бырыһыаннара дыахталлар, 30 бырыһыаннара комсомолеттар.

Соторутаарыта оройуон бары Советтарыгар бастагы төрөһүн сессиялар үрдүк таһымнаахтык ытыллылар. Олорго исполкомнар, бастааһынай комиссиалар сана састааптара талыллылар. Биллэрин курдук, Совет тирэбэ—актив. Сессияларга Советтар истэринэн народнай хонтуруол группаларыгар, административнай, итирктөөһүннү утары охсуһар комиссиалар састааптарыгар 300-төн тахса активистар тардылыннылар.

Народнай депутаттар XVII ытырымылаах олохтоох Советтара онус пилеткеккэ ситиһилээхтик түмүктээһингэ, көлөр пилеткекка бастагы сыалларыгар норуот хаһаайыстыбатын бары салааларын салты өрө көтөрүүгө маассаны түмэр, тэрийэр, көдүлүүр эппиэттөөх сорукары толоруохтара, депутаттар айар-тутар үлэ иһинки кирбикитигэр туруохтара. Дьэ ити иһин киһилэр бастагы күннөртөн ордук активнайдык, айымнылаахтык үлэлээхтөөхтөр, норуот боломуочуулаах предствителлэрин быһымынан бэйэлэрин Статуһуан көрүлэр бырааптарын толору туһанан, эбэһинэстэрин аңкыла суох толорон иһиэхтөөхтөр. Итиннэхэ киһилэргэ туһааннаах Советтар исполкомнара күннэтэ кемелэхтөөхтөр, семинардары, инструктажтары биэрэхтөөхтөр, депутатскай күннэри, чаастары ытыахтаахтар.

Советскай былаас кууһа—маассаны кытта бастыһанат сибээһигэр. Депутаттар бэйэлэрин уонургутарыгар, исполкомнар туһааннаах Советтарын территорияларыгар быыбардааччылары кытары күннэтэ үлэлээхтөөхтөр, араас көрүтүлүүхтөрү м-массабай дыахталлары кытыахтаахтар. Киһилэр итиннэхэ дыахталлар комитеттарын, народнай дружиналары, табаарыстык сууттары, о. д. а. общественнай тэрилтэлэри сатабыллаахтык туһаныахтаахтар, өлрөх оҕустуохтаахтар. Ол иһин алларааттан тахсар инициатива, үчүтөй саралааһыны тутатына иһа хабаан ылан өйүөхтөөхтөр, тарбатыахтаахтар. Холбур, кэниһик сыйларга бахсылар бөһүөлктэрин туһуларын өнөрүүгэ, талайдар общественнай бэрээдэги бөрөтүүгэ үчүгөй бачымнары көтөхтүүлэр. Итигэр иккиһитин салгыы олохтөнүүхтөөхтөр.

таахтар, сир ахсын өйөнүөхтөөхтөр. Депутаттар, бастааһынай комиссиалар бу дымалада ордук активнайдык, былааннаахтык ысыахтаахтар, общественнобы бүүнүүтүн түмэ тардыахтаахтар. Оҕону иһини, ыччаты кытта үлэ, ыраас-чабдык, доруобай олох иһин охсуһуу бөлүрүөстара—Советтар хаан-уруу дымалалара.

Сельсоветтар исполкомнара ордук наадыаах бөлүрүөстэргэ эрдэтэн былааннаа, үчүгөйдик бөлөһүнөн иһилиннэ мунуахтарын ытыахтаахтар.

Советтар үлэлэригэр былааннааһын улахан суолталаах. Сессияларга, исполкомнарга көрүүлэр бөлүрүөстэри сийлиһи былааннаахха, кимнэх хаһан бөлөһүнэхтөөхтөрүн чуолкайдик ыйтыадыахха. Бастагы сессияларга бигаргэтиллибит социальнай-экономическай сайдыы былааннара туолууларын күннэтэ тэрийиэххэ, хонтуруоллуохха. Чопчу бөлүрүөстэргэ хаһаайыстыбаннай тэрилтэлэр государственнай учреждениелар салааларыгар оҕуоттарын, информацияларын истинни практикалыахха. Олохтоох хаһаайыстыбаннай салаата функцияларын бэйэ-ылбааха эрэ, Советтар былааннаар, эбэһинэстибэлэр туолууларын тиһит бастыһанат хонтуруоллуур, салайар кадрдарга ирдэбил туруорар эбэһинэстөөхтөр.

Тыа хаһаайыстыбатын тутуах салалалара—сир оҕоһуута, сүөһү иһитинчэ олохтоох Советтар бөлөһүтөлөрүн кимнэгэр туруохтаахтар. Племенной үлэ, посевной фондто, сир оҕоһуутун кулчураатын үрдэтти, иһин ытарахан үлэлэрин механизацияаһын курдук сүрүн, кэскиллээх бөлүрүөстэр сессияларга, исполкомнарга бастааһынай комиссиалар мунуахтарыгар былааннаахтык дьүһүннэллээхтөөхтөр, ылылар быһаарылылар, бөлөһүнэр дыахталлар кэнигэр толорулуохтаахтар.

Советтар, киһилэр исполкомнара, депутаттар хаалымылаах сүөх үлэлээһингэ улахан суолтаны биэрэллэрэ, ростовчаннар бу үтүө бачымнарын олохтоһунга күннэтэ айымнылаахтык үлэллэллэрэ наада. Кистэл буолбатах, биллэһитэ бу бэйиэхэ уорсай лозунг, деһиз эрэ курдук сымдар, дгүс сирдэргэ чопчу үлэ кыһан ытыллыбыт.

Быыл савс В. И. Ленин төрөбүтэ 110 сыла, фамиһа кыайыы 35 сыла туолуохтара. Ити кэра-билиэ собыһылар кэрсө оройуон үлэһиттөрө үрдэтиллибит эбэһинэстибэлэри млынан ударнай эбилейнай вахтара тураллар. Субу күннэргэ үлэ коллективтарын сүрүн куустары кыһынгы суолу багтаһа уматык-орукуох матырыйалларын, тутуу уонна отук маһын, снэма матырыйалларын уонна минеральнай уонурдууларын, мөһүннэ күннэтэ наадылар табаардарын тэрийэр-таһар үлэлэр былааннарын толорууга, сүөһү кыстыгар баар бөдөм иһэстэри түртөнүнн туоратыыга, сааскы млыыга үчүгөйдик бөлөһүннэгэ уурулуохтаахтар. Олохтоох Советтар исполкомнара ити уталыһалыбыт, бастагы учараттаах үлэлэри быһаччы хонтуруолга ытыахтаахтар.

ЛЕНИНСКЭЙ УДАРНАЙ ВАХТАБА

● БОЛТОНГО. Кындалга Татьяна Кривошапкина наставниһаах бизэ кыме 194 борооскуну көрөллөр. Киһилэртөн Елена Коркина, Анна Кузьмина биһрдик борооску сууккада 713 грамм эбиллиилэри ситистилэр, олунууга ыччат сүөһү ахсыттан 21,4 кг привели ылылар.

● СУБУРУУСКАЙ аатынан совхоз Соловьевтаабы отделиениетын «Юность» комсомольскай-ыччат ферматын коллектива олунууга хас биһрдик ынарыттан 108 кг урун итэн ылан, былаанын 180 бырыһыан толордо.

Старшай Е. Н. Крошкова кыстык бизэ ыйгар хас биһрдик ынарыттан 472 кг үтүү кыта.

● ЭРИЛИК ЭРИСТИН аатынан совхоз Холторотоову отделиениетын «Ат Уулаһыт» ферматын старшайа Галина Осипова 50 борооскутун кыстык бизэ ыйгар хас биһрдиклэрин 58,4 кг төхөһүтэн, сууккада орто эбиллиилэрин 408 граммга тиртэ. Билигин борооскулар орто ылааһыннара 150 кг буолла.

БОЧУОТ ДУОСКАТА

1979—1980 сс. общественнай сүөһү кыстыгыт 3 ыйгар сүөһүттөн борооһукуһуны ылыыга уонна собоһуопкалааһынна социалистическай куоталаһыны кыайылаахтара совхозтар отделиениелара, фермалар уонна звенолар коллективтара, биһрдик ыныһыксыттар уонна борооску көрөөччүлэр оройуоннаабы Бочуот дуоскагытар таһаарыллаллар:

ОТДЕЛЕНИЕЛАРТАН
Карл Маркс аатынан совхоз Одьулууннаабы отделиениета.

Эрилик Эристин аатынан совхоз Хайахсытаабы отделиениета.

ФЕРМАЛАРТАН
Куула Күөл ферматын коллектива (Одьулуун, старшай Дьячковская А. П.)—хас биһрдик фуражнай ынахтан 492 кг үтүү ылан былаанын балтарээ бүк толорбутун иһин.

«ИВСЛКС 60 сыла» ферма коллектива (Хадар, старшай Карпова Т. П.)—фуражнай иһах ахсыттан 473 кг үтүү ылан былаанын 8,4 бырыһыан аһарытын иһин.

Тонгүргөстөөх ферматын коллектива (Одьулуун, старшай Старостина М. Т.)—хас биһрдик фуражнай ынахтан 369 кг үтүү ылан былаанын 120 бырыһыан толорбутун иһин.

ЫАНЫЫКЫТТАРТАН
Кеенофонтоса Татьяна Николаевна (Хадар, «ИВСЛКС 60 сыла» ферма)—фуражнай ынаһын ахсыттан 750 кг үтүү ылан сорулаһын 121,9 бырыһыан толорбутун иһин. Сергеева Анна Львовна (Соловьев, «Сардага» ферма)—хас биһрдик фуражнай ынарыттан 850 кг үтүү ылан сорулаһын 28,9 бырыһыан куоһарытын иһин.

Дьячковская Аграфена Павловна (Одьулуун, Куула Күөл ферматта)—хас биһрдик фуражнай ынарыттан 581 кг үтүү ылан сорулаһын 57,4 бырыһыан аһары толорбутун иһин.

ЗВЕНОЛАРТАН
Болугур отделиениетын борооску көрөр звеноһа (звеновод Ядрихинская Е. А.)—277 борооскуну 98,9 бырыһыан тыһынаах итэн хас биһрдиклэрин ортотунан 85,1 кг төлөһүтүн иһин.

БОРООСКУ КӨРӨӨЧЧҮЛӨРТӨН
Макаров Николай Семенович (Эрилик Эристин, Чакыр)—67 борооскуну барытын тыһынаах итэн хас биһрдиклэрин 82,1 кг төлөһүтүн иһин.

Петров Кирилл Семенович (Карл Маркс аатынан совхоз Вахсы)—40 борооскуну сүтүгэ суох итэн биһрдиклэрэ орто эбиллиитин 82 кг тирдибитин иһин.

Афанасьева Мария Николаевна (Эрилик Эристин, Чакыр)—50 борооскуну сүтүгэ суох итэн хас биһрдиклэрин 80,4 кг төлөһүтүн иһин.

ӨЛГӨМ ҮҮТ ИҢИНИ!

Социалистическай Үлэ Геройа П. И. Яковлев аатынан «Өлгөм үүт иһин» көкөрүлэ сымдар өйдөбүннүк биһириска республика совхозтарын социалистическай куоталаһыларын

УСУДУОБУРАТА
«Өлгөм үүт иһин» республикатаабы социалистическай куоталаһымыга онноһор элбэги ыабыт совхозтар. Онуоха Амма, Алексеевская, Нам, Сунтаар, Ордоникидеһинскай, Чурапчы, Уус-Алдан оройуоннарын совхозтара уонна «Уус-Маайа» совхоз киһрэллэр.

Төрдүс бөлөххө—сыл устата хас биһрдик фуражнай ынахтан 1700 килограмм үүт уонна онноһор элбэги ыабыт совхозтар. Онуоха Якутскай куорат, Ленинскай оройуон совхозтара уонна Покровскайлаабы ОИХ киһрэллэр.

Иккис бөлөххө—сыл устата хас биһрдик фуражнай ынахтан 2000 килограмм үүт уонна онноһор элбэги ыабыт совхозтар. Онуоха Мэнгэ-Хаҥалас, Өлүөхүмэ, Верхненскай оройуоннарын совхозтара уонна Герой Охлоскон, «Абый», «Уөлэ Халыһа», «Өймөкөөн», «Мюома» совхозтар киһрэллэр.

Үһүс бөлөххө—сыл устата хас биһрдик фуражнай ынахтан 1700 килограмм үүт уонна онноһор элбэги ыабыт совхозтар. Онуоха Якутскай куорат, Ленинскай оройуоннарын совхозтара уонна «Уус-Маайа» совхоз киһрэллэр.

САХА АССР МИНИСТРДЭРИН СОВЕТА. ПРОФСОЮЗТАР УОБАЛАСТААБЫ СОВЕТТАРА.

Партийнай тэрилтэлэргэ ленинскэй муньахтар • БОЛБОМТО КИИНИГЭР—ХААЧЫСТЫБА

Улуу сирдыт юбилейтар болонинининан сибээстэн олох-дьаһах комбинатын коллективтар «Ленински, коммунистическайды олохуохха» диги темада аһаҕас партийнай муньах барда.

Онно ССКП райкомун секретара Е. М. Макаров онорбут дакыланын дүүүллэһиэ коммунисттар, сыах старшайдара, бригадыердэр произ-

водство кудьүүһүн уонна үлэ хаачыстыбатын үрдүтүүгэ, хавдымлааҕа суох үлэлэһиннэ туһаайан кэсигини кэпсэтиилэр.

Коллектив сыл икки бастакы ыйдарын соруу-дахтарын 53,9 тыһ. солк толорон, үчүгэй көрдөрүүлэрин, аастыт сыллааҕар валовой боро-дуужууһун оноруу кээмэйэ 7,5 тыһ. солк улаатта. Ленинскэй юбилейи көрсө комбинат 5

рабочайа пятилеткатаа-ры кирбилэрин ылар иһин охсуһаллар.

Ол эрэри, ис-искэ кирдэххэ, комбинат үлэтигэр быһаарыллы-батах болпуруостар, итэ-рестер-быһаастар эмэ-бааллар. Ол курдук, 86 густаах былааннаах үлэ-дир рабочайдартан 57 эрэ киһи былааннаах со-рударын толорон иһэр. Ол да иһин араатардар хаалылааҕа суох үлэ-лэһин болпуруохтар

иһин-тоһон тохтоотулар.

Саха АССР неруотун хаһаайыстыбатын үгүө-лөх үлэһитэ Е. П. Ного-вицына, атыһе сэбиэ-диссэй М. С. Кузьмина, Диригнээри филиал сэ-биэдиессэй У. А. Шеста-кова уо. д. а. биридии сыах ыйдаагы, сыллаа-гы былааннарын толор-буттарын да иһин, үтөс курдук ити коллектив-тарга 2-3 рабочай со-ру-дахтарын толорбуттарун, хаалылаахтык үлэ-

лиилэрин бэлитэсти-лэр. Ити биэр сүрүн би-ричиинистини былаан-нар эриэ-дэхситик ти-риердилибэттэ, арды-гар сакаастар — кыһан бариллибэттэ уонна ра-бочайдар ылдыыла-рын, үлэ күнүн көтүтүү-ларин ситтэрэргэ аһал-улаар тэриллибэттэ буолаллар.

Коллектив өнгөнү өн-гөрүүтүтүт сакаас хаачы-стыбатын тупсарыыга аналлаах комиссия, на-роднай контуруол груп-пата, уота-күөһа суох үлэлиилэрин муньах кыттылаахтарга саамай септе сэмэҕэ тартылар.

Ол да иһин ардытар комбинат тикпит өн-гөрүтэри иһилиннэргэ аһаҕас барбаттар. Сыах-тарга сакаастар тий-гин быспакка дэлэйдик киһирэн испэттэр.

Дээ ити курдук, олох-дьаһах комбинатыгар буолбут ленинскэй му-ньахха ССКП XXV съез-дин уураахтарын теле-рууга, онус пятилетканы ситиһиллээхтик түмү-төөһиннэ саҕа эрэ күү-дэр көбүлэһиннэр ба-рилиннилэр.

Г. СИВЦЕВ,
«СО» аналл. көрр.

НЭИЛИЭННЭЭ КҮҮҮҮН ӨССӨ КИЭННИК ТҮМҮӨХХЭ

Дьон олоһор сиринэн иитэр үлэ активистарын оройуоннаагы слетуттан

Бу дьыл кулун тутар 12 күнүгэр Дьабыыла бо-һуөлөгөр дьон олоһор сиринэн политической-маас-сабай үлэ активистарын оройуоннаагы слета буолла.

Слекка дакыланы ССКП райкомун пропагандаа уонна агитацияга отделын сэбиэдиессэй И. И. ФЕДотов онордо.

— Дьон олоһор сиринэн иитэр үлэ—дээтэ киһи,— ССКП КК «Идеологичес-кай, политической иитэр үлэни салгы тупсары туһунан» Уурааҕын олох-хо киллэрингэ улахан мистэһи ылар. Быйыл нэһиликтэргэ, бөдөм про-изводственнай участан-тарга уонна оройуон ки-интэр 20 киһи агитштаб-тар, 124 агитэоналар та-рилиннилэр. Итиннэхэ 891 активистар үлэлиилэр. Киһилэр ортолоругар Ди-ринтэи Г. А. Кузьмин, И. Е. Саванин, Бахсыттан И. Н. Мохначевский, Т. К. Слепцова, Мугудайтон И. И. Сивцев, Мындагаайт-тан Н. Н. Егоров, Н. С. Курдарова, Чурапчытан М. С. Листикова, М. Е. Софронов, Е. П. Ногови-цына, А. И. Гуляева, М. Е. Игитальева, Одьулууттан А. П. Мандарова, М. М. Иванова уо. д. а. курдук дьон олоһор сиринэн үлэ-ни бары дьобурдарын, сы-раларын биэрэн тэрийбэ-ччлэр бааллар.

Быйылгы бастакы ула-хан политическай ха-машыыны — быһбардары оройуон үрдүнэн үрдүк тэрийиннээхтик аһаарды-быт. Маһыаха агитэона-лар активистара улахан көмөнү онордулар. Дьон олоһор сиринэн иитэр үлэ сыҕа формаларын көрдө-һүн, олоххо туттуу үгүс сирдэргэ былааннаахтык ыһтылар. Одьулуун на-һаалыгэр бу үлэҕэ (началь-ник В. К. Ефремова) партийнай, советский тэ-рилтэлэр улахан суолтаны биэрэллэр, киһини салайан ыһтыыга дьин бириини-лэх тэрийэр дьобурдаах дьоннору сүүмэрдиллэр. Ол түмүгэр үлэ биллэрдик сөргөхсидэ.

Чыаппараттааҕы киһи агитштаб (начальник М. М. Захаров) быйыл үлэни балаһан ыйыттан саҕалаа-та. Бастакы занятиеларга аастыт сэлалаагы үлэ-лэһини ырыттылар, бы-лааннаах быһаарыы-ларга

кытта сүбэлэһин улахан көмөлөөх буолла. Бахсы-лар боһуөлөгэ уонна оло-һор дьикти тупсаран он-горуо ыраастык, чэбдик-тин туттан олоһорго ыһты-рым татааран, кээкэ сылларга элбэх үлэ-ни ыһтылар. Ити үлэҕэ агитэоналар олохтоохторо хирдартыа көмөлөсүһа-лэр. Аһаардас аһаһат сыл-га 12 мал дьыаларын тас, 7 мал ис өттүн шүтүкэ-турнааһылар, 11 хаһаа-йыстыба терраса, 17 мал полисадник онгоһунулар, барыта 105 мал олоһордо-һонно. Киһи агитштаб мал-ларынан библиотеккада сымдыммын учуоттуур уонна личнай библиотекка-лары тэрийини көбүлүүр, ыһат иһэн бириэмэтин туһалаахтык аһаарыты-гар аһаан туспа үлэ ыһ-тылар. Агитэоналар ула-хан көмөйдөхтө ыһаалары туруоруулар, гастрола сымдыан, субуотунньукта-рым тэрийэн үп киллэрэн-нэр агитэоналар советта-рын дьаһалларыгар би-рэллэр көрөхсөбиллэр.

Мындагаайытаагы киһи агитштаб (начальник Г. Г. Попов) сыл аһын утум-наахтык үлэлиир. Маһа лекцияларга, бэһиэлэргэ техическай средстволары ситиһиллээхтик туттуула-ра уонна ону куоталаһы усулуобулатыгар киллэ-ринилэр үчүгэй саҕалаа-һын быһымытынан сыла-нынан сеп.

Оройуон киһиннээҕи 3 №-дээх киһи агитштаб (начальник М. С. Листикова) тюрт зоналарга сым-уостата 15-тин, 16-ыла а-няттелары ыһталлар. Ас-пэст сылгы 62 аһаһаҕа барыта 2415 киһи кытта-быт. Дьон олоһор сиринэн иитэр үлэни сөргөхсиди-гэ уус тарбахтаахтар үлэ-лэрин быһаарыыларга, агитэоналар үлэлэрин ыһаахтарынан түмүтэ-һин улахан оруоллаах буолбуттар.

Арылаахтаагы киһи агитштаб (начальник Е. А. Смирников) үлэтигэр ор-дук көрөхсөбиллэһиннэн бастакы занятиеларга аастыт сэлалаагы үлэ-лэһини ырыттылар, бы-лааннаах быһаарыы-ларга

куоталарга 2046 киһи кы-тыһа.

Ол ыһан баран нэһи-лиэннэ олоһор сиринэн иитэр үлэ сир аһын эриэ-дэхси үчүгэй буолбатах. Хаһаахытаагы киһи агит-штаб (начальник Ю. Н. Попов) чуолкай былаанна суох үлэлиир. Агитэоналар аһи ардыларыгар куотала-һыны тариллибэт, киһи-лэр үлэлэрин киһиннэр советтар суохтар. Ол тү-мүгэр дьыл баччатыгэр дьэри агитэоналар түмсэр сирдэргэ быһаарыллыа киһи. Зона начальнигын курдук эһиһэттэх, үгүс түбүктээх үлэҕэ биһр да коммунист, көмөһөөчч, учуутал, куль-турнай-смыдаттар тэрилтэ-лэр үлэһиттэрэ, тыла хаһаа-йыстыбатын специалиста-ра тардылаахтаттар.

Субуруускай аһынан соһох киһи уһаайбатыгар Харбалаа иһини үлэ бол-пуруостарынан киһиннэн күнүгэ дьырыктанар та-рилиннэ киһи дьырык бу-дэ. Икки сыахтаагы пар-тийнай тэрилтэлэр маһыа-ха биһр сүбэһэн үлэлэ-бэттэр. Сельсовет испол-кома күһүн агитэоналар начальниктарын аһаалаа-һынынан, киһи агитштабы биһэргэтиннэн тохтообут.

Чурапчы салиэннээҕи 1, 2 №-дээх киһи агит-штабтар (начальниктар Р. Д. Алексеев, В. В. Илларионов) биридин бэйэлэ-рө 10-нуу агитэонаны хаһа-лар. Зоналар туһааннаах территорияларыгар баар үлэ коллективтарыгар сы-һаарыллаллар. Ол үрдүнэн өт-үүт комбинатынаагы, «Якутмедпоздстрой» ПМК-тынаагы, «Сельхозтехника» холбоһутунаагы, комму-нальнай предприятиялар уонна тупсаран оноруу комбинатынаагы партий-най тэрилтэлэр салайар агитэоналарга туох да үлэ-ни ыһаатылар. Киһи агитштабтар куоталаһы усулуобулатын биһэргэти-нэн мугуруданылар. Биһр-дин агитэонада сельский Совет, сорохторугар райсо-вет хастык да депутатта-ра бааллар эрэри киһилэр тэрийинилэр, бу маасабай тэрилтэни бойдэһэн де-путаткай үлэлэригэр туһа-нылааһа постүбэт. Чурап-чы салиэннээҕи агитэ-онанан үлэни ханнык ха-һысханан, туох эһи формалары киллэрэн эбэтэр

Дьон олоһор сиринэн үлэ-чугастаагы саамай боччум-наах соругунан В. И. Ле-нини төрөөбүтэ 110 сыла туолуутун дэһиһиһиһи көрсөр иһин хамсааһынна дьону түмүү буолар. «Хаа-лылааҕа суох үлэһиһи-хэ» диги хамсааһынна кыттан куоталаһы өссө күүсэ тэһиһиллээхтэх.

Дакыланы дүүүллэ-һингэ 13 киһи тыл эттэ.

Одьулууннаагы дьон оло-һор сиринэн үлэни сүрүн-иһэн аһаас идэлээх ыч-чаттар көбүлэһэн ыһтал-лар. Сонун көрөхсөбил-лээх күрөхтөһиһилэр эдэр дьону түмүү төрүтүнэн буолбуттар. Ити барыта суруллан түмүлэр, агитэ-оналар үлэлэрин бастын опытын тарҕатыыга туһа-нылар. Ол туһууан киһи агитштаб начальнига Карл Маркс аһынан сов-хоз зоотехнига В. К. Ефремова этиһин слет кыттылаахтара улахан-нык сөһөрдилэр. Аһа-тар иһинтэн салгыи авто-любительлэр, эдэр хаһаа-йкалар, булду таптааччы-лар, эстетика, ырыаны-үһкүүнү таптааччылар кулууптарын тэрийини опытын көпсөтэ.

Вахсы орто оскулатын учуутала, агитатор Е. Ф. Захарова үөрөнөөччилэр уонна ыччаттар ортолоругар үлэни тэрийини бол-пуруостарыгар тохтоот.

Эмиз Бахсыттан сыл-дыр рабочай И. Н. Мохначевский куоталаһыһы тэрийингэ агитэонада оло-рор ыһаллар аһааннара төг оһуэ буолара наада-лааһын бэлиттээтэ.

Чурапчы сельскэй Со-ветын исполкомун пред-седателэ М. И. Бельх, зо-нанан үлэҕэ киһи агит-штабтар партийнай тэри-лэлэр икки ардыларыгар

ССКП КК «Лениннэи үлэ-лээххэ, олоһуохха уонна охсуһуохха» диги ыһы-рытын утумнаахтык олоххо киллэрэригэр эрэ-йиллэр.

Партия ыһтар полити-калык нэһилиэннээҕэ ой-дөтүү, үлэһиттэр сыһыла-лаһырын, ыһаан биһиэмэ-лэрин туһалаахтык аһаа-лыһа.

Арыылаахтаагы детсад сэбиэдиессэй, агитэона начальнига П. П. Велаяна үлэҕэ саҕа формалары киллэрини сэлэһи, акти-вистары моральнай көбү-лэһин тэриллибэтин ыһ-да уонна арыылааһыны уонна алкоголизмы ута-ры охсуһууну күүһүрдүү болпуруостарыгар санаа-тын эттэ.

Чурапчы 2 №-дээх аһыс кылаастаах оскулатын учуутала, киһи агитштаб начальнига М. С. Листикова уус-уран самодя-тельноһы, уус тарбахтаах-тар онгоһуктарыны быһыс-тапкаларыны, ыһаахтары тэрийини нэһилиэннэ улахан-нык биһирээбитин ыһ-да. Бу үлэҕэ дьахтал-лар комитеттара, профсо-юзтар месткомнара кыт-тыларыны салгыи кыһ-тиһэххэ наада, дээтэ киһи.

Дирин орто оскулатын директорын иитэр үлэҕэ солбуйааччы, киһи агит-штаб начальнига Г. А. Кузьмин, Болтоно аһыс кылаастаах оскулатын учуутала, киһи агитштаб начальнига М. Д. Макаро-ва, оройуоннаагы библиотекка Хатылааһаагы филиалын библиотеккара

рыны, ыһааһырдар, чэбди-гирдэр үлэлэр, боһуөлөгө-ри тупсаран оноруу, фер-маларга быһааччы көмө-лүүнү тэрийини, үөрөнээ-ччилэри кытта үлэһи саа-һы тупсарыи соруктара агитэонанан үлэ активи-старын күһүгэ маһа-һыларынан буолуохтаа-тар.

Слет кыттылаахтара олоһор сиринэн полити-ческой-маасабай үлэни тэрийини активистарыгар ыһаарыһы биһр санаа-нан ыһыһылар.

Дьон олоһор сиринэн иитэр үлэҕэ социалисти-ческой куоталаһыны 1979 сыллаагы түмүгэ таһа-рылыһа. Кыһаһылааһы-нан Бахсытаагы киһи агитштаб буолла. Киһи-хэ көбүрүлэ сыллар Кыһыл аһаа туттары-һыһа. Иккис мистэҕэ одьулууннар, үһүсэ Чу-рапчы салиэннээҕи 3 №-дээх киһи агитштаба таһыһылар. Дьон олоһор сиринэн иитэр үлэ акти-вистарын улахан бөлөһөр ССКП райкомун, райсовет исполкомун Бочуотунай грамоталара, өйлөбүнүк сувенирдэр туттарыһы-һылар.

С. ЧИЧИГИНАРОВ.

«ТРАКТОР» ОПЕРАЦИЯ

Райсовет исполкома суолга транспорт быһылларгыттан сэрэри күүһүрдөр сылтан 1980 сыл кулун тутар устата «Трактор» операцияныкыларга быһаарда.

Операцияны салайарга 6 киһиттэн састааптаах комиссия тэрилиннэ. Комиссия общественнай автономнатордар уонна апылаах дружиналар үлэһитин сэрэхтэннэхтэх.

Госавтоинспекция оройуоннаагы инспекцията гостехнадзор представителлэрин кытары совхозтарга, транспортнай тармактарга суолга транспорт быһылланнара тахсылларын сэрэтингэ уонна транспорт средстволарын үчүгэй туруктаах тутууга туһулаахтык дьаһаллар олоххо кыларыллылар бэрэбэркэллэхтэх.

Улахан болломто дивантар, гаатар буортулларын хаарчахтаабыт уматтык системаларыгар уурулар. Транспорт средстволарын консервациялааһын уонна харабын турутуу бэрэбэркэллэхтэхтэх.

Совхозтар, автохотой-стволар уонна тармактар салайааччылар арыгыны иһэн баран руляга олорууну утары охсуһууну, транспортынан дьону таһылы контуруллааһын күүһүрдүөхтэхтэр, прицептарга дьону таһылы подителлэр транспорт средстволары олорор сирдэригэр туруорууларын, ону тэҥэ контуруола суох туһаныларын бопсуохтаахтар. Бу операцияда профсоюзнай уонна комсомольскай тармактар, үлэ коллективтара активнайдык кыттар эбээниэстэхтэр.

ДЕМ дорогой ленин-ской мечты! дьон дьонун В. И. Ленин төрөбүтэ 110 сыла туолуутун көрсө ытыллыбыт орто оскуолалар уус-уран самодеятельностарын көрүүгэ илэри концерттар репертуардара, жанрдара, кыттааччыларын көстүүмдөрө, маасабалла, о. д. а. септөөхтүн бэлэмнэллэбиттэри биллэттэтэ. Коллективтар сыралаах үлэлэри түмүтөр биһиги дойдубут бэрэстэтин по-руоттары 30-тан тахса хордара, 90-ча үлэһиттэр, ону тэҥэ атын пороттар эбэх ырыалара, үлэһиттэр көрөөччүлөр бөлүмтөлөрүн тартылар. Ол эрээри интернат-оскуола уонна Кытаанах орто оскуолата үчүгэй тэрэбинэ, септөөх бэлэм суох кы-тыннылар дикхэ нэада.

Көрүүгэ барыта 900-тан тахса үөрэнээччи аатын-на.

Чура ууһун сылаах-тын Мугудай орто оскуо-латын уус-уран самоде-ятельностын коллективна «Ленин с нами», «Гимн

1978 сыл төхсүннүгэ оройуон учууталларын сүбэ мунньагар оскуо-лаларга илэри үлэ ор-дук дьобуниах салаа-ларыгар музейдары тэ-рийэргэ этилэр оҕоһу-лубуттара, уураах ытыл-лыбыта. Ол кэтинтэн аһаппат биримэсэ Ха-тылым орто оскуолатыгар оройуон комсомольскай историятыгар албох ма-

спортивнай албан аат му-зей-хоһун аһаа буолла. Оскуола директора, «Урожай» ДСО Вечуоту-най чилиэнэ К. С. Пост-ников, мустубут дьону истинник ээрдэлээн ту-ран, тылы ыалдыкка «Якутсктехмонтаж» управление начальнига В. Г. Гайновка бизэрэ. — Олус үчүгэй үлэни онорбуккут. Мин Эһиги-

хоско 300-тэн тахса ки-һи сырытта. Бу музей-хоско ово спортивнай оскуолатын албан ааттаабыт биһиги чулуу бөдөстөрбүт ССРС спордун үтүөлээх маас-тардара Роман Дмитриев уонна Павел Пинигин, аһа дойдутаагы кылаас-таах спорт маастара Александр Иванов, Ни-колай Захаров уо. д. а.,

СПОРТИВНАЙ АЛБАН ААТ КЭРЭНИТЭ

Интернат-оскуола музей хос

тырыаах комунда, бэр-тээхэй музей үлэс киир-дэ.

Ити икки сыллаагыта буолбут мунньахха сыл-дьан Н. Н. Решетников: «Мин спортивнай албан аат музейын тэрийэбин. Ону итэрийэр нинигит», — дьоботигор үөрүүнэн сө-бүлэспипит.

Бэйэ баатынан көрдө-һөн ылан үлэһитин со-рудах быһылытынан ык-бат-бирбэт икки арды-нан үлэһитингэ чыг-ха атын. Николай Нико-лаевич эппит тылын олоххо кылларгыт эб-бөхтик кыһанна-мүһэн-нэ, кэлэ-барда, бы-лааннаата, толкуйдаата. Ол түмүгөр быһыл ин-тернат-оскуола коллек-тивын үгөс буолбут бы-саһыннытын — С. А. Новгородов көрөөбүт кү-нүн — бөлүктөргө бизэр-кэрэ түгэһүтэн манна

иһа кытта тэҥгэ үөрөбүт уонна кизин туттабын, — дьон туран Владимир Григорьевич аанга туо-ра тардылыбыт аалай солко диктэни быһа кырылар уонна музей-хоско бастакынан кии-рэр.

Ити аата манна аан бастакынан оскуоланы кытта шэфтоһар Улэ Кыһыл Знамята орден-наах «Якутскстрой» управление уонна «Чу-рапчы» совхоз делега-циялара сылдьаллар. Ки-һилэргэ быһаарыллары музейы тэрийэччи, исто-рия учуутала, I разряд-таах көнүл тустуук Н. Н. Решетников бизэ-рэр. Ыалдыттар бары экспонаттары астаһа, би-һирин көрөллөр. Итин-тэн салты музейга үс-рэнээччилэр, олохтоох үлэһиттэр киирэллэр. Аһаардас ити күн музей-

кыһаларга, «адалара», ССРС үтүөлээх тренерэ Д. П. Коркин тустары-нан аналлаах етэндэлэр оҕоһулубуттар. Оро-йуонга физкультура уонна спорт сайдыы-тыгар билэр өнөлөөх ыччаты дьобурдаах тэ-рийэччи А. К. Софро-нов үлэтигэр туспа мун-нук тэриллибит. Респуб-ликада уонна оройуон-га көнүл тустуу сай-дытыт, спортивнай ос-куола олоһун көрдөрө-докумуоннар уонна эл-бэх (400-чэкэ) хаартыс-калар тус-туспа көрдөс-кэмнэринэн араарыллан көрдөрүлүбүттэр. Ос-куола спортивнай сити-һиндэрин кэрэһэллэр 29 кубок, 29 вымпел, 47 гра-мота, о. д. а. наһараада-лар дьон болломтоһун тардаллар. Музей-хоһу онорууга үөрэнээччилэр Дима Теп-

лых, Октябрь Бурцев, Гриша Попов, Миша Та-таринков, Проня Старос-тин, Нина уонна Лена Макаровалар, Лора По-пова, Вера Герасимова уо. д. а. ордук активнай-дык кыттыбыттар. К. С. Постников 300-чэкэ, Р. В. Неустроев уонна Н. Н. Решетников 40-чалык фотокарточкалары бизэ-риттэр. Оттон оройуон-ытж кырдыааһа, сэрис уонна үлэ ветерана Р. Е. Захаров 116 хаартыска-ны комундан бэлэһтэбит. Р. Р. Бурнашев табаары-һа Н. Н. Тарскай иһин баттааһыннаах грамота-тын, «Искра» общест-вора киирбит билиэтин уонна улахан суолта-лаах хас да фотокарточ-каны бизэриттэ, Аан дой-дутаагы кылаастаах спорт маастардара Гава-рил Дмитриев уонна Александр Иванов ба-

лэктэре музейы эмис-киргэспиттэр. Респуб-лика, оройуон 1970—1979 сыллардаах бөдөн спор-тивнай күрэхтэһиһиһи туһунан матырыйаала-ры мунньан киномеха-ник Платон Коркин му-зейы тэрийэччилэргэ көмөлөспүтө кэрэх-сизин эрэ сөп.

Уопсайынан, музей-хо-һу тэрийингэ оройуон спортсменнэра, общест-венноһа активнайдык кыттыбыттар.

— Итиниктин арахсы-бакка салгыы үлэһит, оскуола, оройуон спор-тивнай албан аатын ес-сө кизинник сырдатарга, үйэтигэргэ кыһаннаах, — диир энтузиаст учуутал Н. Н. Решетников.

Р. АБРАМОВ.
Снимокка: Н. Н. Ре-шетников музей-хоһугар П. Оконешников фотота.

ЫЧЧАТ ТАЛААНЫН ЫҤЫАҔА

Үөрэнээччилэр уус-уран самодеятельностарын көрүү

коммунизму» дьан хорда-ры ситиһилээхтик толо-рон ыла. Эмэ бу оскуо-латтан Володя Синцов «Мой русский язык» дьан Семен Данилов кизиник биһилибит хоһоонун ааһа, хомусчут Дима Артемьев сахалым матыһытарын осойлоон лауреат буоллу-лар.

Сылан оскуолатын үө-рэнээччигэ Вася Друа-нов «Индийскай үлэһит» ыһаа-хото тутан толордо. Сылан үөрэнээччилэра итин тэҥэ «Иһааха кө-рөтөн көрөтө» ырыалара (эри), «Старт дьот Мос-ква» хордара, Оля Попова

«Он везде» хоһоону аа-рыта биһирэбэл ыһы-лар.

Хатылы овороро В. И. Ленинэ аналлаах муо-залынай-литературнай композицияны, «Француз-скай», «Хотугу үлэһит» дьан үлэһиттэри өрө кө-төбүлүүлээхтик толорон көрөөччүлэри үөртүлэр. Хатыллар уустук компо-зицияра сценическай культураны кичэллээхтик тутустулар, тэрэһиннээх-тэрин көрдөрдүлэр, лите-ратурнай матырыйаалы бейимнэн туһанымалар. Диринг оскуолатын кол-лективна үлэһиттэри туруо-

рууга кавказка кимтэ ситиһилээхтик көһүннэ. Көрөөччүлэр ордуу «Хо-тугу оһуордара» дьан үл-күүнү биһирэтилэр. Үл-күүлэри балетмейстер, Дирингээди музыкальнай оскуола учуутала В. И. Уварова туруорбут.

Эмэ ити курдун соһун, көрөөччүнү ыһыһаар нүөмүрдэри бахсылар көр-дөрдүлэр. Киилэр бэлэм-нээбит композициялара В. И. Ленин сырдык обра-һын септөөхтүн арыйда, литературнай матырыйаалы хайа да оскуолааһаар туссаһадык туһанымалар. Поэт М. Светлов «Гриша

да» дьан аатырбыт хоһоо-нун Паша Мокначевская тахсылаахтык аахта. Ки-һи араас дикцията, куо-лайык тембра, ыһыһа, көмөрүн туттуута, тыл суолтатын өйдөөһүнэ, хо-һоон динамикатын, рит-мин бары ыһаһтарын сатааллаахтык тутуһууга атыттарга холобур буо-луон сөп. Паша иһин тэҥэ концерты салаһытты атыттартан ордуу. Бу ос-куола адрексэн чабырдах-сытара Клавя Дмитрие-ва уонна Соня Оконеш-ников эмис үчүгэй өй-дөбүлү хааллардылар.

Концерттар итэһтэри-нан драматургия жаһр-дара сэдэхтэре буолар. Спекналар туруоруһуу-лара мөлтөх. Уопсайынан, оскуолалар аналлаах куру-һуоктарга суолта биэрбэт-төрө көһүннэ. Ону тэҥэ билигин даһаны киһи хай-гыыр чаһылхай ырыһыта постубатин тэҥэ. Ороһор толорор культуралара өс-сө да намыһах. Итин ор-дуу ырма уруогун учуу-таллара учуоттуохтаахтар. Болломтоһу эрийэр атын сипуруоһунан уолаттары уус-уран самодеятельнос-ка активнайдык кытыһа-ры буолар.

И. КАНДИНСКАЯ.
Снимокка: Мугудай үө-рэнээччилэра үлэһиттэри-лар.
Г. Турантаев фотота.

СУРУК БЭЧЭЭТТЭММЭТЭР ДАҔАНЫ

Редакцияда Мэдьахсит-тэ Ф. И. Пестероваттан радио мөлтөхтүн үлэһи-рин туһунан суруга жиһ-битэ.

Онон сибээстээн Ди-рингээди АТС техникэ Т. В. Соловьева маннык эппиттэттэ:

«Сурук ис хоһоонно сөп-төөх. Билигин радиолууну чолугар туһарыллыһа, ра-дио үлэһитэр».

Редакторы солбуйааччы С. Н. ЧИЧИГИНАРОВ.

«Сага олох» хайыт редакцията, Болтоно сельсоветын исполкома, отделение салалтата кол-хоһунай тутуу ветерана

КАМНЕЕВА Мария Петровна
уһун ыарахан ырыһыт-тан олбүтүөн бөкүөн-нүн оболоругар, сиз-нэригэр, аймахтарыгар дьирин кутурбаһнарын тэрдэллэр.

Тыттыыр иһэбит, эбэ-бит, аймаһыт

КАМНЕЕВА Мария Петровна
уһуннук маалдьан олбү-түн бөкүөннүн бары билэр дьонноругар иһи-тиннэрибит.
Өдөлоро, сизнэра аймахтара.

БИҤИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовой индекс 678700, Чурапчы с., Карл Маркс уул., 12. ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор — 21-395, отделлар — 21-495, уопсай — 21-505.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.